

NASILJE NA PODLAGI SPOLA: ZLORABA INTIMNIH POSNETKOV

Kaj je Zloraba intimnih posnetkov?

Zloraba intimnih posnetkov je **digitalni fenomen**, ki se najpogosteje izraža z razširjanjem intimnih fotografij na internetu brez soglasja osebe, ki je na njih upodobljena. Gre za obliko nasilja na podlagi spola, saj so statistično pogosteje prizadete ženske. Deljenje intimnih fotografij na internetu brez privolitve osebe, ki je na njih upodobljena, pomeni kršitev osebnostnih pravic (na primer povzročanje sramu ali strahu pri žrtvi) in/ali se šteje za kaznivo dejanje.

Podpiranje spolnega in reproduktivnega zdravja mladih v digitalni dobi: NAJBOLJŠE PRAKSE

Zelo pogost razlog za takšno zlorabo zaupanja je želja po maščevanju ali povračilu, ki se lahko pojavi po razhodu med dvema osebama. Ker žrtve običajno dajejo prednost temu, da se javno razširjanje njihovih fotografij ali posnetkov čim prej konča, se taki primeri pogosto rešijo s poravnavo, tudi za ceno manjše odškodnine. Žrtve se bojijo dolgotrajnih pravnih postopkov in morebitnih posledic, na primer tega, da bi za celotno situacijo izvedeli njihova družina, prijatelji ali sodelavci.

Resno kaznivo dejanje je razširjanje golih fotografij mladoletne osebe na internetu. To se včasih zgodi po predhodnem nagovarjanju mladoletne osebe, da pošlje takšne fotografije zainteresiranim osebam. Ta fenomen je povezan s pojmom "sextortion" (ki vključuje pridobitev spolno eksplicitnega gradiva od žrtve in nato izsiljevanje denarja ali dodatnih fotografij pod grožnjo njihove objave ali razširjanja).

Kako lahko vpliva na spolno in reproduktivno zdravje mladih?

Omenjeni fenomen ima lahko zelo škodljiv vpliv na spolno in reproduktivno zdravje (SRZ) mladih posameznikov. Pogosto vključuje grožnje in izsiljevanje, zaradi česar mlada oseba živi pod pritiskom in sramom, da bodo njeni družinski člani ali prijatelji odkrili celotno situacijo. Posledično se intimnost, fizični stik in spolnost začnejo povezovati z nečim destruktivnim, kar prinaša težave.

Druga povezana in prav tako škodljiva posledica je spolno izkoriščanje v resničnem svetu. Žrtve so včasih v takšna srečanja prisiljene z grožnjami o nadaljnjem širjenju fotografij ali videoposnetkov na internetu. Omenjene razmere nedvomno puščajo trajne brazgotine na SRZ mladih.

Na kakšne načine je mogoče podpreti mlade?

- Mladi osebi razložite, da mora skrbno premisliti in preveriti, komu pošilja svoje intimne fotografije ali videoposnetke.
- Poudarite, da se ne smejo zapletati v spolne pogovore z neznanci, ki jih spoznajo na spletu.
- Pokažite, da so odnosi in prijateljstva, ki se oblikujejo v resničnem svetu, boljši in varnejši od tistih v virtualnem svetu.
- Poučite jih, kako pomembno je vzpostaviti ravnovesje med odprtostjo in pretiranim zaupanjem.
- Pomagajte mladim pri prepoznavanju mehanizmov, ki se uporabljajo pri manipulaciji.
- Poudarite, da če je mladostnik prisiljen v pošiljanje intimnejših fotografij (če se je takšna situacija že zgodila), mu ni treba podleči izsiljevanju in lahko poišče pomoč pri zaupanja vredni odrasli osebi (na primer starših, učiteljih ali kateri koli drugi osebi, ki ji zaupa in se ob njej počuti varno).

Sorodni digitalni fenomeni/orodja:

Glej kartice:

- Nasilje na podlagi spola: Prisilni nadzor tehnologije
- Poznavanje svojih pravic: Pravica do pozabe
- Spletne zlorabe: Zapeljevanje mladih

Nadaljnje branje:

- Litkowiec, Marta. "Konsekwencje Karne Utrwalania i Rozpowszechniania Wizerunku Nagiej Osoby Lub Osoby w Trakcie Czynności Seksualnej." INFOR, 2014. <https://www.infor.pl/prawo/kodeks-karny/odpowiedzialnosc-karna/703359,Konsekwencje-karne-utrwalania-i-rozpowszechniania-wizerunku-nagiej-osoby-lub-osoby-w-trakcie-czynnosci-seksualnej.html>.
- Sewastianowicz, Monika. "Nagim Zdjęciem w Byłego Partnera - Słodka Zemsta Może Słono Kosztować." Prawo.pl, January 20, 2021. <https://www.prawo.pl/prawo/co-grozi-za-rozpowszechnienie-nagich-zdjec-bylego-partnera,459255.html>.
- Sreenivas, Shishira. "What Is Sextortion?" WebMD, 2022. <https://www.webmd.com/sex-relationships/what-is-sex-tortion>.

